

קֶרן בֶּאֵר שֶׁבַע לִפְתוּח (338)

פתיחה של 16 כיתות מצוינות נוספות במתמטיקה ובמדעים בחטיבות הביניים בבאר שבע. התכנית מיועדת להגדיל את מספר תלמידי חטיבות הביניים הלומדים בכיתות המצוינות לפחות ל-40% עד 2022 [1,060,000 ש"ח למשך 3 שנים (ספטמבר 2019)]

תכנון

התכנית שהתקיימה בשנים האחרונות בבאר שבע להעלאת מספר התלמידים הלומדים מתמטיקה ברמת חמש יחידות נשאה פרי. בעוד שב-2012, שיעור התלמידים שסיימו את לימודיהם ברמת חמש יחידות עמד על 5.4%, הרי שב-2018 שיעורם צמח פי שלושה ועמד על 15.7%. שיעור התלמידים שסיימו י"ב בלימודי חמש יחידות בפיזיקה השתפר אף הוא בהדרגה במהלך קיום התכנית, וב-2018 עמד על 11.5%. אנשי העירייה מדווחים כי מגמת העלייה נמשכת, וכיום 20% מתלמידי שכבת י' בעיר לומדים בכיתות המתמטיקה ברמת חמש יחידות.

עם זאת, עיריית באר שבע מעריכה כי תתקשה להתמיד בשיעורי ההצלחה, ולהגיע להישגים גבוהים עוד יותר. על-פי דיווחי העירייה, צוואר הבקבוק נמצא בחטיבות הביניים, בהן רק 22% מתלמידי כיתות ז' עד ט' לומדים בכיתות מצוינות. קיים ספק האם די בבסיס הידע וברמת המיומנויות שלהם כדי ללמוד חמש יחידות במתמטיקה, והאם דרכי ההוראה הנהוגות כיום יכינו אותם לחשיבה מתמטית מסדר גבוה וליישומיה.

העירייה תכננה אפוא לפתוח הזדמנויות נוספות למצוינות בחטיבות הביניים, ובד בבד להעלות את רמות הידע והמיומנויות הנדרשות. נקודת הפתיחה הייתה ש-9 מחטיבות הביניים בעיר הפעילו כיתות מצוינות, והיעד של התכנית החדשה הוא לפתוח 16 כיתות נוספות. התכנית נועדה להתחיל בכיתות ח', כדי לאפשר הכנה של מספר רב ככל האפשר של תלמידי שכבת ז' ללימוד ברמה המתקדמת. עיריית באר שבע קיוותה להגדיל בדרך זו את שיעור התלמידים המגיעים להישגים גבוהים בכיתות אלה מ-22% לפחות ל-40%.

כל אחת מהכיתות החדשות אמורה הייתה לקבל תוספת של 4 שעות הוראה שבועיות. התכנים תוכננו להשתדרג אף הם, כדי להתמקד בחשיבה מתמטית מסדר גבוה וביישומיה במדע. כדי ליישם תכנים אלה, שאותם אמור היה לספק מוסד אקדמי, המורים יוזמנו לעבור התפתחות מקצועית מרוכזת, שתכלול ליווי פדגוגי אישי ועבודה קלינית בקבוצות למידה מקצועיות. בנוסף, העירייה תכננה להכשיר עוד 10 מורים למתמטיקה ו-5 מורים לפיזיקה שילמדו בכיתות המצוינות הנוספות.

כל בית ספר תיכנן למנות "רכז מצוינות", שתפקידו להנחות תהליך של איסוף וניתוח נתונים לגבי התקדמות הלמידה של התלמידים, ולהפעיל בהתאם את צוות בית הספר. מנהלי בתי הספר יוזמנו להשתתף בפורום מנהלים מקצועי, שבו יתמקדו בהיבטים הפדגוגיים, הארגוניים, והפסיכולוגיים הכרוכים בקידום המצוינות בלימודי מתמטיקה ומדעים.

ביצוע, עדכון למאי 2021

במסגרת התכנית נפתחו עד כה 19 כיתות מצוינות בשכבת ח' נוסף על כיתות המצוינות הקיימות, בכל כיתה נוספו 4 שעות שבועיות, שעתיים במתמטיקה ושעתיים בפיזיקה. בעיר פועלות שתי קהילות מורים אחת מהן היא קהילת מורי המתמטיקה אשר החלה את שנת פעילותה השנייה, בה משתתפים 20 מורים, המכירים ומתנסים בחומרי הלימוד החדשים של מתמטיקה יישומית שפותחו בגופים האקדמיים השונים.

קהילת מורי הפיזיקה פועלת זו שנה ראשונה, משתתפים בה 14 מורים מכל חטיבות ביניים בעיר. התכנית המופעלת בקהילה היא תכנית שער לפיזיקה ממכון ויצמן.

בנוסף, פועלת בעיר קהילת רכזי מצוינות בית-ספריים שנפתחה השנה. בקהילה משתתפים 14 רכזי מצוינות מחטיבות הביניים בעיר.

20 מורי מתמטיקה, המלמדים בכיתות המצוינות החדשות בחטיבות הביניים בעיר מקבלים לוויו פרטני מארבעה מנחים פדגוגים. מנהל החינוך מוביל פורום מנהלים ייעודי לתכנית, הנפגש אחת לחודשיים. את התכנית מלווה ועדת היגוי רבת משתתפים.

* * *